

OPONENTSKÝ POSUDOK K ŽIADOSTI O VYMENÚVACIE KONANIE ZA PROFESORA
doc. Zuzany Strakovej, PhD.

Na úvod by som rada vyjadrila, že je pre mňa profesionálnou aj osobnou ct'ou, že som bola menovaná za oponentku žiadosti o vymenúvacie konanie doc. Zuzany Strakovej, PhD., ktorá je jednou z najvýraznejších osobností mladšej generácie slovenských anglistov. Zároveň by som rada vyjadrila svoju vd'ačnosť členom Vedeckej rady Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove za uznanie a dôveru, ktorú mi menovaním za oponentku v rámci tohto konania vyjadrili. za profesora vyjadrili.

Inauguranka doc. Straková je v oblasti súčasnej anglistiky, a to konkrétne didaktiky anglického jazyka a literatúry, ktorá sa vníma ako jedna z disciplín aplikovanej lingvistiky, dlhodobo aktívnou a všeobecne uznávanou odborníčkou. Rada pripomínam, že je tomu tak nielen na národnej, ale aj medzinárodnej úrovni.

Osobne som sa s prvými pracovnými výsledkami a publikačnými výstupmi inauguranky stretla v období prudkého porevolučného rozvoja anglistiky na Slovensku pred vyše 20 rokmi. Odvtedy až dodnes by som vedecko-výskumnú a pedagogickú činnosť doc. Strakovej označila ako nepretržitú, tematicky stabilnú a metodologicky prísne ukotvenú v spoločenskej a pedagogickej realite. Doc. Straková svojimi aktivitami neustále priamo reagovala na aktuálne potreby slovenskej anglistiky, venovala sa riešeniu vzniknutých problémov a vždy hľadala riešenia vedúce ku skvalitneniu existujúceho stavu. V rámci slovenskej komunity anglistov je všeobecne rešpektovanou odborníčkou, o čom svedčí jej bohatá expertízna a posudzovateľská činnosť, ako aj nominovanie do profesijných komisií a agentúr, vedeckých a redakčných rád vedeckých časopisov.

Vedecko-výskumná činnosť

V rámci svojej dlhoročnej vedeckej-výskumnej činnosti sa inauguranka stabilne a systematicky venuje 4 výskumným oblastiam:

- a) **organizačné zmeny a inovácie v cudzojazyčnom vzdelávaní na Slovensku, najmä so zameraním na problematiku skorého začiatku cudzojazyčného vzdelávania** (zodpovedná riešiteľka projektov VEGA 1/0460/03 Inovácia procesov získavania jazykových kompetencií formou dištančného vzdelávania, VEGA 1/4509/07 Kvalitatívna transformácia obsahu vyučovania anglického jazyka v mladšom školskom veku, KEGA 3/7014/09 Implementácia a podpora Koncepcie vyučovania cudzích jazykov v základných školách prostredníctvom vzdelávania učiteľov AJ na 1. stupni ZŠ a spoluriešiteľka projektu KEGA 084UK-4/2011 Zvýšenie efektivity vzdelávacieho procesu vo vyučovaní cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní);
- b) **rozvoj čitateľskej kompetencie v cudzom jazyku** (zodpovedná riešiteľka projektov KEGA 006PU-4/2012 Rozvoj čitateľskej kompetencie v cudzom jazyku prostredníctvom čitateľských programov a VEGA 1/0596/15 Vplyv rozvíjania čitateľskej kompetencie v cudzom jazyku na cudzojazyčnú produkciu žiakov nižšieho sekundárneho vzdelávania
- c) **modernizácia a aktualizácia odbornej prípravy učiteľov anglického jazyka a literatúry** (zodpovedná riešiteľka projektov KEGA 3/3049/05 Transformácia a inovácia obsahu predmetu Didaktika cudzieho jazyka pre dištančnú formu vysokoškolského vzdelávania pomocou multimediálnych vzdelávacích balíkov a KEGA 065PU-4/2016 E-learning ako nástroj podpory medzinárodných mobilit vo vysokoškolskom vzdelávaní, spoluriešiteľka medzinárodných projektov LLP Comenius English Profile Network – s Cambridge University a projekt Erasmus + Effective Use of the EPOSTL by Student Teachers of English (EFUESTE), ako aj národných projektov KEGA 365-004PU-4/2010 Obsahová transformácia študijného programu Anglický jazyk a literatúra študijného odboru Učiteľstvo akademických predmetov ako nevyhnutná reakcia na Školskú reformu, VEGA 1/4525/07 Celoživotné vzdelávanie cvičných učiteľov).
- d) **problematika cudzojazyčných učebníc a učebných materiálov (vrátane digitálnych), najmä z hľadiska ich efektivity v oblasti kultúrneho a didaktického transferu** (dizertačná práca inaugurantky, spoluriešiteľka medzinárodného projektu MINERVA ODLAC a zodpovedná riešiteľka už uvedených projektov VEGA 1/0460/03, KEGA 3/3049/05 a KEGA 065PU-4/2016).

Vedecká škola

Doc. Straková zohráva aktívnu úlohu aj pri výchove mladých vedcov v oblasti anglistiky a lingvodidaktiky. Bola školiteľkou 7 úspešných absolventov doktorandského štúdia a v súčasnosti vedie 5 doktorandov, z ktorých 4 študujú v odbore 2.1.32 Cudzie jazyky a kultúry. Všetkých svojich doktorandov inaugurantka zapájala a zapája do vedeckých aktivít pracoviska a prebiehajúcej projektovej činnosti. Táto skutočnosť vytvorila predpoklady pre sformovanie vlastnej vedeckej školy a dôkazom jej úspešnosti je to, že všetci „ukončení“ doktorandi sú vedecky aj pedagogicky aktívni a pôsobia na slovenských (a zahraničných) vysokých školách

Publikačná činnosť

Výsledky vlastnej výskumnej, ale aj aplikovanej meta-analytickej činnosti autorka publikovala vo viacerých prácach, ktoré zohrali dôležitú úlohu nielen pri formovaní študijného a vedeckého odboru Cudzie jazyky a kultúry (najmä jeho časti zameranej na edukáciu). Medzi výstupmi publikovanými v zahraničí vynikajú dve práce: výstup z projektu MINERVA ODLAC *Integrating ICT into Language Teaching and Learning: Guide for Tutors* (Medvedeva, Rozgiene, Strakova, 2008) s 13 zahraničnými ohlasmi (z toho 6 kategórie 1) *Input based development of productive language skills* (Straková et al., 2017), ktorá je vedeckej a odbornej verejnosti dobre známa, ale výraznejší citačný ohlas možno očakávať až po istom odstupe od publikovania.

V domácom kontexte má pravdepodobne najvýznamnejší dopad vedecká monografia *Teoretické východiská vyučovania angličtiny v primárnom vzdelávaní* (spolu s G. Lojovou, 2012), ktorá je uvedená ako povinný alebo odporúčaný informačný zdroj takmer na všetkých fakultách vychovávajúcich učiteľov anglického jazyka na Slovensku a v Českej republike (publikácia eviduje 3 ohlasy, z toho jeden kategórie 1).

Pre všetky knižné aj časopisecké publikácie inaugrantky je charakteristické jedinečné spojenie precízneho vedecko-metodologického spracovania a prístupnej (reader-friendly) formy, ktorá zabezpečuje ich recepciu nielen vo vedeckej verejnosti, ale aj medzi budúciimi a praxujúcimi učiteľmi anglického jazyka a literatúry. Tým inaugrantka konkrétne a účinne napomáha prekonávaniu neželaného vakuu medzi výskumom a jeho recipientmi z pedagogickej praxe.

Prehľad publikačnej činnosti inaugrantky v zaslanej Charakteristike k návrhu na vymenovanie za profesora uvádza, že okrem vyššie uvedených publikácií je autorkou

alebo spoluautorkou 3 ďalších vedeckých monografií vydaných v domácich vydavateľstvách (spolu 48 ohlasov, z toho jeden kategórie 1), 3 kapitol vo vedeckých monografiách vydaných v zahraničí (spolu 5 ohlasov, z toho jeden kategórie 1), 6 vysokoškolských učebníc (spolu 19 ohlasov, z toho jeden kategórie 1), 4 kapitol vo vysokoškolských učebniciach (spolu 3 ohlasy), 53 vedeckých štúdií (z toho 2 publikované v domácich databázovaných časopisoch) a 4 dočasných učebných textov - skrípt.

Prehľad inaugurantkinej publikačnej činnosti uvádza spolu 106 publikácií, na ktoré bolo zaevidovaných 164 ohlasov, z toho 16 kategórie 1. Tieto údaje len potvrdzujú, že výskumná činnosť autorky a z nej vyplývajúce publikačné výstupy aktívne vstúpili do živého organizmu odboru a nemalou mierou sa podieľajú na rozvoji vedeckého poznania nielen u nás, ale aj v zahraničí.

Pedagogická činnosť

Inaugurantka doc. Straková je pedagogicky činná od roku 1990. V súčasnosti pôsobí v vo funkcii docentky v študijnom odbore Učiteľstvo akademických predmetov na Inštitúte anglistiky a amerikanistiky Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, kde sa zapája do vzdelávacieho procesu vo všetkých študijných programoch (učiteľské a neučiteľské programy, kontinuálne vzdelávanie učiteľov) a na všetkých stupňoch vysokoškolského vzdelávania (Bc., Mgr. a PhD.). Konceptne pripravila a do prípravy učiteľov anglického jazyka zaviedla viacero nových predmetov, ktoré korešpondujú s jej výskumnými aktivitami (napr. Interkultúrne aspekty cudzojazyčného vzdelávania, Didaktika anglického jazyka mladšieho školského veku a pod.).

Inaugurantka je mimoriadne aktívna nielen v rámci univerzitnej prípravy budúcich učiteľov anglického jazyka, ale aj v ďalších formách vzdelávania praxujúcich učiteľov (kontinuálne a celoživotné vzdelávanie), pričom je autorkou mnohých koncepčných materiálov a základných pedagogických dokumentov pre toto vzdelávanie. Pravidelne sa zúčastňuje ako pozvaná prednášateľka alebo vedúca workshopov na vedeckých konferenciách a rôznych odborných podujatiach pre učiteľov anglického jazyka (odborné podujatia Oxford University Press, konferencie ELT fórum, Súčasné výzvy vo vyučovaní jazykov a i.). Doc. Straková rovnako dlhodobo a mimoriadne intenzívne spolupracuje s mnohými inštitúciami (ŠPÚ, MPC, asociácie učiteľov AJ), ktorým poskytuje konzultácie, školenia, semináre a poradenskú činnosť.

Záver

Z údajov uvedených v dokumentácii, ktorá bola predložená k žiadosti o začatie inaugračného konania, jednoznačne vyplýva, že inaugurantka doc. Zuzana Straková, PhD. spĺňa a vo veľkej väčšine hodnotených kritérií prekračuje stanovené formálne požiadavky pre vymenúvacie konanie. Ide o vedecky i pedagogicky zrelú osobnosť, ktorá požíva status uznávanej odborníčky u nás i v zahraničí a ktorej doterajšia práca nesporne prispela k rozvoju anglistiky (a príslušnej lingvodidaktiky) nielen v národnom, ale aj medzinárodnom kontexte. Som presvedčená, že inaugurantka má všetky predpoklady, aby aj z pozície vysokoškolského profesora prispievala k rozvoju odboru ešte intenzívnejšie, a k tomu jej želám veľa síl.

Záverečné zhodnotenie

Po dôkladnom oboznámení sa s pedagogickým pôsobením, ako aj s vedecko-výskumnou a publikačnou činnosťou doc. Zuzany Strakovej, PhD. konštatujem, že inaugurantka v plnom rozsahu spĺňa podmienky vyhlášky MŠ SR č.6/2005 Z.z. pre menovanie za profesora, a preto odporúčam vymenovanie doc. Zuzany Strakovej, PhD. za profesora v študijnom odbore 2.1.32 Cudzie jazyky a kultúry.

V Trnave 27. 09. 2018

prof. PaedDr. Silvia Pokrivčáková, PhD.